

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt torsdag den 20. december 2012

Sag 271/2012

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Bjørn Elmquist, beskikket)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Østre Landsrets 20. afdeling den 6. juli 2012.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Per Walsøe, Vibeke Rønne og Jens Peter Christensen.

Påstande mv.

Kærende, T, har nedlagt påstand om, at hans anke til frifindelse admitteres.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at Østre Landsrets kendelse af 6. juli 2012 stadfæstes.

Landsretten har henholdt sig til afgørelsen.

Sagsfremstilling

Ved Københavns Byrets dom af 22. maj 2012 blev T kendt skyldig i manddrab efter straffelovens § 237 ved den 25. oktober 2011 ca. kl. 14.45 i X-gade 18, kld., København at have dræbt A, idet T stak A adskillige gange med en køkkenkniv i ansigtet og på kroppen, hvoraf det ene knivstik ramte hjertet, ligesom T flere gange slog A i ansigtet med et askebæger. På grundlag af de lægelige oplysninger om Ts personlige forhold fandt byretten, at T på gerningstidspunktet var utilregnelig på grund af sindssygdom, og T blev derfor ikke straffet, jf. straffelovens § 16, stk. 1. Byretten dømte T til anbringelse i psykiatrisk afdeling uden længstetid og til udvisning af Danmark med indrejseforbud for bestandig.

Ved dommens afsigelse den 22. maj 2012 tog T betænkningstid med hensyn til anke af dommen.

Ved ankemeddelelse indgivet inden kontortids ophør den 4. juni 2012 meddelte Ts daværende forsvarer, at T ankede dommen med påstand om frifindelse for dommens bestemmelse om udvisning.

Efter at T havde skiftet forsvarer, meddelte den nye forsvarer den 6. juni 2012, at T ankede Københavns Byrets dom af 22. maj 2012 med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Da denne anke ikke var rettidigt iværksat, begærede anklagemyndigheden Ts anke til frifindelse afvist som for sent indgivet og anmodede samtidig om, at denne begæring blev afgjort forlods af landsretten.

Den 6. juli 2012 afsagde Østre Landsret sålydende kendelse om admittering af Ts anke til frifindelse:

”...

Den tidligere beskikkede forsvarer, advokat Erbil Kaya, har på vegne af tiltalte anket sagen til frifindelse for påstanden om udvisning.

Den beskikkede forsvarer, advokat Bjørn Elmquist, har den 6. juni 2012 anket sagen med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

...”

Om admitteringspørgsmålet udtaler landsretten:

k e n d e l s e

Da fristoverskridelsen skyldes forhold, der kan tilregnes domfældte, jf. retsplejelovens § 910, stk. 2,

bestemmes

Domfældte, Ts, anke til frifindelse tages ikke til følge.”

Ved brev af 23. august 2012 underrettede Procesbevillingsnævnet anklagemyndigheden om, at nævnet i medfør af retsplejelovens § 968 a havde meddelt T tilladelse til kære til Højesteret

af landsrettens afgørelse af admitteringsspørgsmålet, og Procesbevillingsnævnet anmodede Rigsadvokaten om at indbringe sagen for Højesteret.

Ved brev af 7. september 2012 fra Statsadvokaten for København og Bornholm, som blev modtaget i Østre Landsret den 10. september 2012, indbragte anklagemyndigheden sagen for Højesteret.

Anbringender

T har til støtte for påstanden om admittering af anken til frifindelse anført, at ankemeddelelsen af 4. juni 2012 ikke omfattede anke til frifindelse, fordi den tidligere forsvarer havde misforstået ham. Der foreligger således en advokatfejl. Det bør tillægges vægt, at der er rimelig udsigt til, at dommen vil blive ændret, idet han ikke havde til hensigt at dræbe offeret, men kun til at skade ham. Der er endvidere en så nær sammenhæng mellem spørgsmålet om udvisning og spørgsmålet om skyld, at det ville være urimeligt at afvise anken til frifindelse. Hertil kommer, at ankefristen kun var overskredet med to dage, og at både landsretten og statsadvokaten må have været klar over, at forsvareren, der var beskikket for byretten, ikke kunne være forsvarer under ankesagen, fordi han på daværende tidspunkt ikke havde møderet for landsretten.

Anklagemyndigheden har anført, at der ikke foreligger en fejl fra den tidligere beskikkede forsvarers side eller en misforståelse mellem den tidligere beskikkede forsvarer og T. Den daværende forsvarers begrænsning af anken til at vedrøre udvisningsspørgsmålet var en naturlig forlængelse af sagens tidligere tilrettelæggelse og Ts tidligere erkendelse af manddrab. Fristoverskridelsen for anke til frifindelse skyldes således forhold, der kan tilregnes T. Der er ikke rimelig udsigt til, at dommen vil blive ændret, uanset at T ændrer forklaring, og det er ikke korrekt, at der foreligger nær sammenhæng mellem spørgsmålet om udvisning og skyldsspørgsmålet, idet udlændingelovens § 22, nr. 6, hjemler udvisning for såvel overtrædelse af straffelovens § 237 som straffelovens §§ 244-247.

Højesterets begrundelse og resultat

Højesterets behandling af kæremålet

Når en tiltalt får Procesbevillingsnævnets tilladelse til at kære en kendelse, påhviler det i medfør af retsplejelovens § 968 a, stk. 3, anklagemyndigheden at indbringe kæresagen for retten.

Fristen herfor er 14 dage efter, at Procesbevillingsnævnet har underrettet anklagemyndigheden om tilladelsen.

Anklagemyndigheden indbragte først efter udløbet af denne frist Ts kære for Højesteret. Henset til at fristoverskridelsen ikke kan tilregnes T, jf. retsplejelovens § 969, stk. 1, jf. § 910, stk. 2, finder Højesteret imidlertid ikke grundlag for at afvise kæremålet som følge af fristoverskridelsen.

I det foreliggende tilfælde, hvor det er af fundamental betydning inden domsforhandlingen at opnå endelig afgørelse af, om anken er begrænset til spørgsmålet om udvisning af T eller til lige omfatter beviserne for hans skyld, findes retsplejelovens § 968, stk. 4, ikke at være til hinder for, at kæremålet tages under påkendelse.

Ts anke til frifindelse

Ts ankemeddelelse af 4. juni 2012 med påstand om frifindelse for udvisning må anses som et afkald på anke med påstand om frifindelse. Efter udløbet af ankefristen blev dette ankeafkald søgt tilbagekaldt ved indgivelse af ankemeddelelse af 6. juni 2012.

T har anført, at begrænsningen af ankemeddelelsen af 4. juni 2012 til alene at vedrøre udvisningsspørgsmålet beror på en misforståelse hos hans tidligere forsvarer. Under hensyn hertil, til oplysningerne om Ts psykiske tilstand og til, at ankeafkaldet vedrørende anke til frifindelse blev tilbagekaldt umiddelbart efter ankefristens udløb, finder Højesteret, at T ikke bør være bundet af ankeafkaldet.

Ts påstand om admittering af anken til frifindelse tages derfor til følge.

Thi bestemmes:

Den af T iværksatte anke til frifindelse, subsidiært formildelse, af Københavns Byrets dom af 22. maj 2012 admitteres.